

Шочмо эл, порылык да чын верч!

БУДЬ ГОТОВ /

Ымде лий

46-шо (3538) №,
2021 ий 12 ноябрь,
кугарня.

1933 ий 1 февраль годек лектеш.

0+

Марий түр – кугезынан поянлыкше

Кажне
марий түр – тиде
кавадеке нёлталаалтмаш,
марий јудырамашын көргыш-
тыжё аралалтше юзо мотор-
лык, тудын Юмыніјдыр гаяк
улмыжым ончыктышо худо-
жественный манифест.

Г.ШКАЛИНА.

Ожно кугезе кована-
влак вургемыштым
сылне марий түр дene
сёррастенеит. Кызыт ме-
нуым утларакше шонды-
кышто, тоштерыште, он-
черыште веле ужына.
Теве Марий Турек район
Нартас школ-интернатысе
«Марий түр» кружокышто
тиде сымыктыш дene изи-
нек палдарат. Тудым
А.Н.Ямбарцев вуйлатат.

– Йудыр-рвезе-влак кугезе
коча-кована-влакын поян-
лыкыштым, марий түрим,
шарнышт манын тыршена.

16 ноябрь –
Кидпашан түнэмбал
кечүже.

Нунылан марий калы-
кын эртyme корныжо,
йүлаже нерген каласкале-
на, шочмо түвыра дек
шүмангдена, – ойла
Анатолий Николаевич.

Кружокышко визитын
коштыт: Даши Белова,
Николай Алексеев, Миша
ден Вася Басамыкинмыт,
Родион Матвеев (снимки-
те). Нуно марий түрим
ырес дene түрлат. Тыге изи
үстелшовычым сёррастарат.
Сылне арверышт дene кон-
курслашке ушнат да
сенгышыш лектит. Түгеже
марий түрын ончыкылыкшо
уло манын ўшанена.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.
Фотом школ архив гыч
налме.

ПОДПИСКЕ

2022 ийн икимше
пелийжылан «Ымде лий»
газетлан возалтса.

Ак – 369 тенгеат 12 ыр.

Индекс – П4696.

Квитанцийым редак-
цийишке
колтыза да
ЛОТЕРЕЙ
модышышко
ушныза.

Түнг
приз –
конъки.

Рекламе.

«Ямде лий» 2021 ий 12 ноябрь

Фотом школ архив гыч налме.

Сеныше радамыште

Ме, Усола школ пеленыесе «Лүдүкшыдымылык школ» ушемыш коштшо ўдыр-рвезе-влак, спорт туризм дene Марий Эл Республикин первенствышты же вийнам тергенна (**снимыште**). Таңасымаш Йошкар-Ола воктенысе «Корта» тунемме да тренировкам эртарыме базыште лиийн. Марий Ту-

рек, Шернур, Кужэнгер, Курыймари, Оршанке, У Торъял районла, Йошкар-Ола, Волжск ола гыч спортсмен-влак вий-куатым тергеныт. Ме школнан да районнан чапшым сайын араленна да сеныше-влак радамыш лектынна.

Александра ЗАЙЦЕВА.
Параньга район.

Икымше тунемме рүдер

10 ноябрьыште С.Г.Чавайн лүмеш Национальный книга-гудышто тунемме (грамотность) рүдерым почмо. Тыгайже Марий Элыше – икымше. Рүдерыште кажне кумылан ен шинчымашыжым яра келгемден кертеш. Руш йылмын историйже да ойыр-темже-влак нерген пален

налаш лиеш. Лингвистике нерген книга-влак темлалтыт. Тыгак руш йылме нерген йоча, шанче, тунемме литератур, справочник-влак улыт.

Ончыкыжым тыгай рүдерым Волжск, Козьмодемьянск олалаште, Звенигово, У Торъял районлаште почыт.

Л.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.

Тоштерыште онай

Марий калықын эртыме корныж дene Т.Евсеев лүмеш Национальный тоштерыште палыме лийим (**снимыште**). Музей мотор, кугу. Могай гына экспонат-влак уке улыт?! Тушто марий калык вургемым, чодырасе янлык-влакым ужым. Йоча-шамыч, те могай музейште лиийнда? Тыланда мо келшен? Возен колтыза.

Артём ПЕТРОВ.
Йошкар-Ола, 19-ше номеран
школ.

Фотом еш архив гыч налме.

Российсе увер

Москосо Сенышмаш тоштер 6 ияш да кутурак ийготан-влаклан «Нарисуй «Ёлку Победы» түнямбал конкурсым увертарен. У ий открыткым сүретлыман да victorymuseum.ru сайтышке 28 ноябрь марте колтыман. Сенышмам 10 декабрьыште ойырат.

Кажне кумылан ен «Географический диктант» түнямбал акцийшке ушнен кертеш. Географий дene шинчымашым 14 гыч 24 ноябрь марте онлайн тергаш лиеш.

8-11-ше класслаште тунемше ўдыр-рвезе-влак, «На страже закона» всероссийский олимпиадышке ушныза. Икымше йыжын 31 январь марте онлайн эртаралтеш. Тұрыс уверым урюи.mvd.rf сайтыште лудса.

Марий Элысе увер

26-31 октябрьыште Москощо йоча-влаклан кудывечисе футболын всероссийский фестивальже эртаралтын. Марий Элын чапшым Советский ден Красногорский посёлкыласе команде-влак араленыт. Рвезе-шамыч 4-ше верыш лектыныт.

20 ноябрьыште Г.Константинов лүмеш руш драме академический театрыште руш театр-влакын «Келшымаш күвар» XVIII түнямбал фестивальшт почылтеш. Тудо 29 ноябрь марте шуйна.

«Үйдүрсий» регион-влак кокласе конкурс тений онлайн эртаралтеш. Тушко 18-25 ияш ўдыр-рвезе-влак ушнен кертийт. Йодмашым mari-centr_konkurs@mail.ru электрон адрес дene 12 ноябрь марте колтыман.

#Луд
#Лончыло
#Лий_ончылно

«Ямде лий» 2021 ий 12 ноябрь

Йоча-влак ача-
аван ончылышишт
шинчыме годым
лудшо еңиш
савырнат.

Э.БУХВАЛЬД.

Йочам лудаш изинек кумылангдыман. Тудо лудмо гоч шонаш, порылыкым осал деч ойыраш тунемеш. Герой дene пырля куана, ойгыра. Тыге книга лудшын йолташышкыже савырна да акшым нигунам огеш йомдаре. Пошкырт кундем Калтаса район Калмиямучаш ялысе книгагудышто лудшо-влак эре улыт. Вүдыш библиотекарь Р.Т.Кубатуллина ([снимкыште](#)) нуным кажне кечин вашлиеш.

— Раиса Тимофеевна, кин гагудышто 32 ий пашамы штеда. Могай вашталтышым шижыда?

— Ондакыссе дene таңастараш гын, ильш чот ончыко каен. Туге гынат, со- мылна тудак кодын: лудаш кумыландаш. Йоча-влакын вашталтышт палынак шижалтеш. Кызыт телефон, компьютер дene утларак пайдаланат.

— Туге гынат, түрлөйённым күчүлтүн, йоча дene вашкылым ыштеда.

— Книгагудо лудмо да каныме вер лиijke манын тыршена. Тышке толшо кажне ең чонлан келшише пашам мушаш. Арня еда могай-гынат мероприятийм эртарена. Акциялаш ушнена,

Книга акшым ок йомдаре

#Книгагудо-чон_поянлык_рүдер

ончерьим кельштарена. Патриотизм шагатым, шочмо йылме арням эртарена. Марий серзыз-влакын лүмгечышт вашеш произведенийштим лудына. Йочасадыш коштишо ньога-влаклан «Зелёный дом» экологий кружок пашам ышта. Кидпашам йөрратыше-шамыч «Хозяюшка» кружокын коштыт. Кугыенг-влак дene пырля ўдыш-шамыч пидаш, ургаш тунемыт.

— Йоча-влак могай произведенийштим утларак лудыт?
— Книгагудышто индеш түжем утла книга аралалтеш. 430 лудшина уло. Ўдыш-рвезе-влак школысо программе почеш произведенийлам утларак налыт. Шкаланышт келшише уверымат кычалыт. Йомакым, фантастике сынан книгам йөраторыше ятыр уло. «Ямде лий», «Күгарня» газетлам, «Ончыко» журналын шергалият. Марла книга шуко оғыл гынат, йодыт, лудыт. Шкенан фондышто лудшын йодмо книга уке гын, районысо книгагудо гыч кондена. Мыланна кажне лудшо шерге.

Кызыт түрлөй ийготан йочалан кельштарыме мотор сүретан книга-влак улыт. Лач лудаш гына ѡрканыман оғыл.

Е.ИВАНОВА мутланен.
Фотом книгагудын архивше тыч налме.

КУЛЬТУРА
НАЦИОНАЛЬНЫЕ
ПРОЕКТЫ
РОССИИ

«Культура» нацпроектын «Культурная среда» федерал проектше почеш 2022 ийыште Марий Эл

Республикисе кок книгагудо модельный радамышке ушна. Оршанке районысо Я.П.Майоров-Шкетан лүмеш рүдө библиотеке ден Советский районысо А.С.Крупняков лүмеш рүдө книгагудышто олмыктымо пашам ышташ, книга фондым пойдараш, технике ден арвер-влакым уэмдаш түнгалийт.

Увер

2022
ийыште
Российин 78
регионаштыжо 239
модельный книгагудо почылтшаш. Иймучашлан 850 библиотекым (тышеч визитше Марий Элыште верланен) уэмдышаш улыт.

Палаш онай

Российыште икимшe книга-гудым XI курымышто почмо. Но тушко кажне ең пурен кертын оғыл. Күгүжанышым Петр I вуйлаташ түнгалимеке, ең-влак книгам аралыме верлаште шинчымашштым келгемденйт. 1714 ийыште Петр I күштүмүж почеш Российскойе науко академийин библиотекыжым почынит.

Фотом гимназийин архивише гыч налме.

Я.Ялкайн лүмеш

25 октябрьште уста серзызе, шанчызе Я.Ялкайннын шочмыжлан 115 ий темын. Тудым шарныме лүмеш «Мый поэзий верчын шкемым шым чамане...» сылнымут да сем композицийим гимназийште эртаренна (**снимкиште**). Ўдыр-рвезевлак поэтин почеламутшо-шамычым сылнын лудыныт, муро-влакым йонгалаударе-

ныт. «Мыйын вилем мыньярлансита, Совет Родинын чапшес лүмеш тунаре пашам ышташ түнгалим», — ойлен тудо. Меат, самырык тукым, Я.Ялкайн гай лийшашина: ушан, чулым, лүддымё, шочмо эл, калык верч шогыши.

А.ЛЮЗУКБАЕВА,
туныктышо.

Пошкырт, Мишкан, Чорай.

#У_книга_шёрлүк

Н.Ильинан
у книгаш-
кыже
модыыш
сынан
физкульт-
минутко-
влак пур-
талты-
ныт.

Нуно уро-
кышто йоча-шамычым
кандараш келыштаралтынит.
Йочасадыште, школышто
тыршыше воспитатель ден
туныктышо-влаклан — сай
методике полыш.

Книгам «Ямде лий» газет
редакцийште налаш лиеш.

Палаш онай

Персийин визирьже Абдул Кассим Исмаил тора кундемышке кайымыж годым чыла книгажым, 117 түжем, пеленже коштыктен. Нуным 400 верблюд шупшыктен. Кажнетё посна буква дене түнгальше книга-влакым нанггаен. Верблюд-влакым алфавит радам дене шогалтенит.

Акростих

Ямле Чорай кундем гыч
Лектын мариј поэт!
Коштын ондак
тысе школыш,
Авара вик пашаш:
 мом ыштет?!

Еш лийын кугу да пашаче,
Вич икшыве —
 ўшанле ваче.

Яныш ыш лүд нимо дечын,
Неле ыш керт чактарен.
Ыштышыс писарылан
ончыч,
Шўм вошт шомакым колтен.

Ялысе рвезе кугорныш
Лекте утлен тулык деч.
Кайыш Москваш,
студент ешыш,
Анысыр корным тошкен.
Ең дene пайлыш
лош ойтгым,
Вуйым ыш кошт
күш нөлтен.
Илыш моктен
шочмо элжым,
Чон пеленжак ышт ашнен!
Ксюша ЗАЙНАШЕВА.

Уста мутмастар

Марий писатель С.Г.Чавайнын илыш корныжо да творчествиж дene ме, йоча-влак, изинекак палыме лийына. Мутлан, мыйым куд ияшем годым мутмастарын «Эрдене» почеламутшо дene авам палдарен. Тиде сылнымут йоча-влакым сайын тунемаш, пүртүсүм эскераш да йораташ кумыланда. Почеламут күштылгын лудалтеш да писын шарналт кодеш. Садланак «Чавайн лудмаш» районысо конкурслан наизусту тунемынам да кумшо вер дene палемдалтынам.

Полина АЛЕКСЕЕВА.

Морко, Коркатово.

Ака же кумыланден

— Мый шочмо мланде, ава нерген сылнымутым лудаш йобратем. Михаил Якимовын устапылыше чонемлан лишыл. «Ял шенгельсө чонғашке күзен» почеламутшо келша, — ойла Параньга район Усола школын 8-ше классыштыже тунемше Аня УСОЛОВА (**снимкиште**).
— Яков Павлович Майоров-Шкетанын чыла гаяк мыскара ойлымашыжым лудынам. Нуно кумыльым нөлтат да ожныссо ильши дene палдарат.

Аням Анфиса акаже почеламутым лудаш изинек кумыланден. Тиде койыш ўдырым мариј книгам шергалаш да конкурслаште мастерлыким ончыкташ таратен. Аня акажын возымо «Усола ялем» почеламут дene түрлө конкурссышко ушнен да ятыр гана сеныше радамыш лектын.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фотом еш архив гыч налме.

#Лудшо_ен- ончылъен

#Пуд#Лончыло#Лий_ончылно

«Преступление и наказание» роман почеш Тест

1. Роман мыньяр ужашан?

- A) Эпилоган кок ужаш. Б) Ныл ужашан.
B) Куд ужашан.

2. Раскольниковын ончыкылык профессийже.

- A) Туныктышо. Б) Врач.
B) Юрист.

3. Дүня кёлан марлан лектын?

- A) Лужнинлан. Б) Порфирий Петровичлан.
B) Разумихинлан. Г) Свидригайловлан.

4. Романым икымше гана кунам савыктыме?

- A) 1862 ий. Б) 1860 ий.
B) 1864 ий. Г) 1866 ий.

5. Раскольников йонғылыш пашам ыштымыж нерген кунам оқынаш түналын?

- A) Лизаветам пуштмыж годым. Б) Аваже колымеке.
B) Черланымыж деч вара. Г) Сонялан ойлымыж деч вара.

Сеныше улына

Марий литературлан негызым пыштыше С.Чавайнын шочмо кечиже вашеш Морко районышто «Чавайн лудмаш» поэзий конкурс кажне ийин эртаралтеш. Тений онлайн лийин. Ме таңасымашке ушненна. Ўдыр-рвезевлакым конкурслан Н.В.Анисимова ямдылен. Мый шке гыч возымо «Чоя шыже» почеламутем дene 1-ше верым налышам. 3-шо классыште тунемше Мария Николаева почеламутым сылнын лудмо дene сенышыш лектын. Николай Яковлев (5-ше кл.) мысカラм лудмыж дene 3-шо лийин.

Ксения БУТЕНИНА.
Морко, Энергоса.

Чоя шыже

Шыже кече пеш чоя,
Каждым тудо ондала:
Йүштö, шокшо я ояр...
Мом гын толаша,
ала.

Теве пыл кавам авалтыш,
Вўдым мландышке шавалтыш.
Ик эрдене, каваршаш:
Вўдым ийиш савырышат!

Мый ом шинче ойгырен.
Шыже пеш куандарен:
Пўртиймалым пойдарен,
Шурно идымым темен.

Сылнын лудыныт

Медведево район Руэм школышто «Шортньё шыже» почеламутым сылнын лудмо конкурс эртаралтын. Тушко кумшо классыште тунемше-влак ушненыйт. Йоча-влак А.Пушкинын,

И.Бунинын, Б.Пастернакын, А.Фетын, С.Есенинын, Ф.Тютчевын, Е.Благининан почеламутым лудыныт. Икте артист койышыж дene куандарен, весе кужу почеламутым тунем кертмыж дene ёрыктарен. Анна Смирнова икимше верым сенен налышин. Анна Бажина ден Тимофей Охотин кокымшо верым пайленит.

Л.Г.ПАВЛОВА, туныктышо.

Н.В.ИВАНОВА, книгагудо пашаен.

Фотом книгагудын архивше гыч налме.

#Лўмгече

Лўм: Фёдор Михайлович Достоевский.

Шонын: 1821 ий 11 ноябрьыште Москко олаште.

Тунемын: түнгальтыш шинчымашым ача ден аваже пуэнит. Москосо пансионашто, Санкт-Петербургысо Инженерный училищите шинчымашым поген.

Произведенийже-влак: «Идиот», «Преступление и наказание», «Братья Карамазовы» роман-влак, «Маленький герой», «Ползунков» ойлымаш, «Слабое сердце» повесть да молат.

Паша: Миша изаж дene пырля «Время», «Эпоха» сылнымут да политик журнал-влакым луктыныт. «Гражданин» газет-журналын түн гедакторжо лийин.

Онай факт: Н.М.Карамзинин «Истории Государства Российского» шуко томан сочиненийжын кажне ужашиштыже мо нерген ойлалтмым да эпизод-влакым 10 ияшыж годым сайын пален.

Руш писатель
Ф.М.Достоевскийнын шочымыжлан — 200 ий.

А.М.Горький ик минутышто 4000 мутым лудын. Икмияр кечиште шуко книгам лудын пытарен да кажныжын содержанийжым каласкален кертын.

Палаш онай

Еш дene лудына

Шүлкен кече. Сур пыл-влак канде кавам леведыныт, мардеж юалгын пуалеш. Тунемше-шамыч молгунамс семынак школышко вашкат. Лена поснак йывыртыше. Тудын тач шочмо кечиже. Ты кечинак полиций паша-ен-влак пайремыштым палемдат. Тидын лўмеш урэмште йонгышо марш ўдырын кумылжым утларак нўлтале.

Ленан капкылже моло йоча-влакын деч ойыртемалтеш: кугурак капан, лопкарак туп-вачан, кўжгирак. Тудым тора гычак шекланаш лиеш. Йўқшо изи колян гай оғыл. Пелешта гын, торашке йонгалтеш. Йолташыже-влак деч ойыртемалтмылан кёра школышто шуко оғеш кутыро, шып шинча.

Таче аваже Леналан у сарафанным чияш кўштыш. Такшым тудо вургемым чийиме денат моктанен оғеш керт. Аваже школышто йолташыже-влакым сийлаш эн тамле кампетке-влакым пуэн колтыш. Ўдир школ омсан почын веле шуктыш, шўмжо тук-тук перкалаш тўнга. У вургемым ужмеке, мом каласат? Тиде шонымаш Ленан чонжым утыр тургыжланаш тарата. «Молан вожылаш? Сарафан мотор, у!» – шоналтыш да, шуко шоныде, классышке

пурыш. Парта ўмбакыже книгам, тетрадым, дневникым, пеналым луктын пыштыш, вара гына – кампеткым. Тидым пырля шинчише Марина шекланен шуктыш: «О-о, таче шочмо кечет вет?!»

Алевтина БОГДАНОВА

ШоЧМО кеЧе

Ойлымаш

Саламлем!» Лена пуйто ылыже да эрдени лекше чевер кече гае шыргыжал колтыш. Вара кажне тунемшылан кок кампетке гыч пуэдыш. Ўдир-влак тауштышт, а Ваня ден Андрей молгунамс семынак игилтас тўнгальчи. Иктыже Ленан пеналжым нумал куржо. Весыже, ўдирин ваче гоч

#Пуд#Лончыло#Лий_ончылно

кечые ўппунемжым шупшылын, қугу йўқын воштылын, класс гыч лектын кайыш. Ўдир капше дене рвезе-влак деч кугурак гынат, чонжо мамык гай пушкидо улмаш. Игылтмашым чытен кертде шортын колтыш.

Уроклан йонгалтше йынгыр Ленам утарыш. Классышке туныктышо пурыш.

– Салам лийже! Шичса, – шыман пелештыш Екатерина Сергеевна да кожныже ўмбаке тўткын ончале. – Тачысе уроклан ямде улыда?

– Лена ямде. Таче тудын шочмо кечиже, – шенгел парт гыч Вания воштыл пелештыш.

– Вания, молан игылт воштылат? Тўняште могай гына калық оғеш иле?! Ме иктевесе деч коваштына, койыш-шоктышна, капкылна дене ойыртемалтына. Парня ден парня икгай оғытыл. Ўдир-рвезе-влак, иктевесыдам пагалаш кўлеш. Лена, шочмо кечет дене. Шкендым ёйрате, акле, эсогыл моло-влак тыйын шинчашкет ончалаш вожильшишт, – туныктен каласыш Екатерина Сергеевна.

Туныктышын шортньё гай шомакше-влак деч вара тунемше-шамыч лыплаштыш. Рвезе-влакат титакан улмыштым умыльшишт. «Нелеш ит нал» манын ойлен, шочмо кечиже дене саламлишишт. Екатерина Сергеевна вара гына марий йылме дене урокым тўнга.

**Н.ЛАВРЕНТЬЕВАН
сўретше.**

Ойлымаш

почеш йодыш-влак:

- Лена эрдени эрак молан йывыртен?
 - Ўдир моло йоча-влак деч молене ойыртемалтын?
 - Школышко кампеткым молан нангайен?
 - Вания ден Андреин койышыштым кузе акледа?
 - Ленам игилтас деч кў утарен?
- Йоча-влак, ойлымаш нерген шонымашдам редакцийишке возен колтыза.

Туныктышо ден тунемше-влакым пагалыман. Лўмдыман да игилтман оғыл.

Чылашт
дени салам-
лалтман.

Урок жапыште лекнеда гын,
кидым нўлталын йодман.

Перемене
жапыште уто
йўқ-йўнам лук-
ман оғыл.

Школышто
шкем кузе
кучыман?

Урокышто
кутырыман
оғыл.

Петр I -
350 ий

XVIII күрүм түнгөлтүштө Пётр I этикет нерген икимшө книгиам ямдылыктен. Тудо йоча-влаклан пёлеклаптшө икимшө руш книга лийин. «Юности честное зерцало, или Показание к житейскому обхождению» книгаште ешиште, унала кайынеке, түшкөверлаште,

Изи озавате «Тамле» кампетке

Күлтүм: 60 грамм кукуруз панга, 5-6 күгу совла сгущёнко, пел изи совла ушкан ўй, 100 грамм кокос стружко, жаритлыме арахис.

Кукуруз пангам мясорубко гоч колтена. Левыктыме ўйым да сгущёнкым пыштен лугена да холодильникиш ик шагатлан шындана. Вара тыртышым ненчена. Көргышкыжө арахисым пыштена да кокос стружкеш пёрдүктена.

16 ноябрь – Полдышын түнгембәл кечүже.

Ожно полдышым аралтыш семын кучылтыныт. Түрлө семын ургымо полдыш пиалым конда, шоненит. Теат терген ончыза.

Шижын
моштымашет
виянгеш.

У йолташым
вашиляят.

Келшымашым
пенггидемда.

Оксан
лият.

Тазалық ден
моторлыкым
сöра.

Пашаште
сөнгимашке
шуат.

Йөрөтимашым
вашиляят.

Усталыкет
виянгеш.

Ильшет
улан лиеш.

Чылажат тыйым
куандара.

архив гыч налже.
фотом еш

Öрыктарьше вий

Шыже кече. Йүр йүрөш, вашке лум младым леведеш. Ме, йүрүм ончыде, шочмо кундемисе пүртүсүм куанен ончен коштна. Элнет серышке кеч-могай игечиште лекме шуэш. Кажне гана могай-гынат вашталтышым шекланена. Энгер йоргыктен йога, пуйто ала-кушко вашка. Вүдшө могай яндар. Пүртүс – тиде öрыктарьшевий: эре шкеж деке ўжеш.

Марина СТЕПАНОВА.
Волжский, Ушпер.

Кажне кечын ме пырля
Ыштена зарядкым:
Катя, Ваня, Кавырля.
Мый ўжам чылаштым.

Артём ЧАГИН.
Медведево,
Новый посёлко.

Рекламе.

М. ШКЕТАН ЛҮМЕШ
МАРИЙ КУТЫЖАНЫШ
ДРАМЕ ТЕАТР

КАССЕ 8(8362) 78-13-78 SHKETAN.RU

Ноябрь – корныдымо
пагыт: то лум, то
лавыра – ны орвалан,
ны терлан каяш ок лий.

Ноябрь – телын
капкаже.
Калык пале-влак.

0+

Печатыш пүнмо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийн шонымашыт түрлө лийин көртүт. Серыш-влак мөнгөш оғыт көлтәлт.

Ак – күтүрен келшыме почеч.

Редакцийн да издательн адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый
Вийин 70-ше идалыкше урем, 20-шо пёрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

«Ямде лий» газет
Түг редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

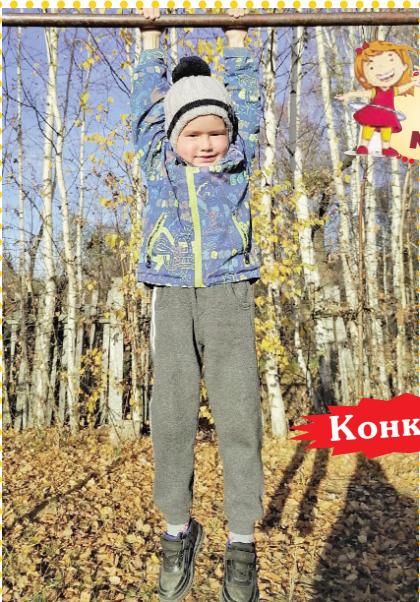
https://vk.com/yamde_ili
https://ok.ru/yamde_ili
E-mail: yamde_ili@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_ili@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикасын
культур, печать да калык-
влакын пашашт шотышто
министерстве, «Кугарна»
газета күгүжаныш унитар-
ный казна предприятий.

Газетым редакцийште по-
гымо да версттамы, «Марий Эл Республикасын
Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-
макет гыч савыктыме. Типографийин адресше: 424000,
Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Кыл, информационный тех-
нологий да массовый коммуникаций
сферым эскермын шотышто федераль-
ный службын Юл кундем федеральный
округысо управлениыштыже регистрироватыме.

Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьште пүнмо.

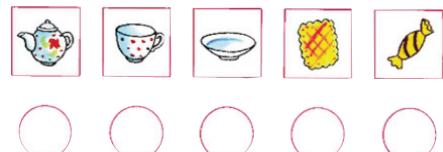
Конкурс

Иннокентий ВЕСЕЛОВ.
У Торъял, Токтарсола.

Виктория КЕЛЬДЫБАЙ.
Советский, Изи Ашламаш.

Шотлыза.

Сүретым чиялтыза.

Писылудыш-влак

Кавырля кевыт гыч краплям
конден.

Латкок подкогыльым тодылым.

Орол, Олорым ороло.

Пыш-пыш поездна шем
шикшым шентек шикшеш.

Шым шем пырыс шёлдышраш-
те шинча.

Ик шырпым верже дene ваштал-
тен, чын вашмутым ыштыза.

$$20 + \boxed{3} = \boxed{23}$$

Коробкаште кум
нарынче да кум иош-
кар шарик лийин. Рвезе ныл
шариким налын. Тудын дene
кажде түсандык шарик лийин
кертын? Кум түрлө вашму-
тум пузаса. Коробкаште
мындар шарик кодын?

Задаче

— Вова,
эрла шко-
лышико
ача-ават
деч посна ит тол!
— Кумышто шкетын
толаш лиеш?

Интернеттесе сүрет-влакым күчилтмо.

